

לרב הראשי עובדיה יוסף אין חלק באלוהי ישראל!

הרבנות הראשית תל אביב-יפו והמהוז
THE CHIEF RABBINATE OF TEL AVIV - JAFFA DISTRICT

רח' אורי 1, פנת שדרות דוד המלך נגן 1. URI ST., COR. 33, SHDEROTH DAVID HAMELECH

בתשובה נא להוכיח
מס' Ref. No. ....

ב"ה תל אביב יפו, כ' כסלו תש"ל
30.11.69
ה.ד. 9 פ.ו. 9
טלפונים 222194-9

לכבוד האדונים הנכבדים שומרי
חברי הנהלת חברה קדישא (גחש"ב)
ב א ו
ה' עליהם יחיו.
שלום וברכה,

בתשובה למכתבם מיום ט"ז בכסלו תש"ל, בדבר חקיקת תאריך לועזי על מצבה שבבית הקברות, אתכבד להשיב: כי ע"פ ההלכה אין להרשות לעשות כן, וצריכים להשתדל למנוע לעשות זאת בכל תוקף. וכמבואר בשו"ת מהר"ם שיק (חיו"ד סי' קע"א, וחז"מ סי' נ"ו), שיש לאסור בהחלט העמדת מצבה בתאריך לועזי, כי יש בזה איסור תורה, שנאמר: "וסם אלהים אחרים לא תזכירו", שע"י המנין הלועזי עולה בזכרונו מחשבת מספר שנות לידת הנוצרי, ומכיון שהלכה רווחת היא (ב"ב נס: וחז"מ סי' קנ"ד ס"ג), שאין אחד מהשותפים בחצר רשאי להעמיד טום דבר בחצר מבלי רשות השותפים, והואיל ובית הקברות נידון כחצר השותפים שכל מת קונה מקומו, לכן חובה קדושה מוטלת על גבאי החברה קדישא להסגיר על כך, ושלא להרשות לעשות כן בשום פנים, ואף בדיעבד שנעשה כן בלי ידיעתם, בודאי שראוי להסליך את המצבה הזאת, או לכל הפחות לטוח אותה בטיט הנדבק מאד, לבל יפול ממנה ע"ש. וכן פסקו בשו"ת סערי צדק חיו"ד (סי' קצט) ובשו"ת פרי השדה ח"א (סי' ג) ע"ש. וכ"כ הרה"ג ר' י. שווארץ בס' הדרת קדש (דף ד' ע"ב), והגרי"מ טוקצינסקי בגשר החיים (עמוד שה).

ודברי המהר"ם שיק הנ"ל יסודתם בהררי קודש, ובשיטת רבו החתם סופר אמרה, כי בספרו תורת משה (פרשת בא), מפיו לפידים יהלכו כלפי החדשים אשר מקרוב באו שכותבים בראש מכתבם תאריך שנות לידת הנוצרי, ומפידים על עצמם שאין להם חלק באלקי ישראל ח'ו וכו', וכן הגאון ר' יצחק פלאגי בספר יפה ללב ח"ה (סי' קע"ה סג"ק) כתב, שהעושה כן עובר על "ובחוקותיהם לא תלכו". וגם הגאון מהר"ם בן חביב בס' גט פשוט (סי' קכ"ז סק"ל), הזהיר שלא לעשות כן במצבות שבבית הקברות, וכ"כ הרה"ג הראש"ל ר' יצחק נסים בשו"ת יין הטוב (חאו"ח סי' ח'). ע"ש. ומכ"כ שאין לעשות כן במצבות שבבית הקברות, אשר הוא מקום קדוש, וכמ"ס בשו"ג חתם סופר בליקוטים (סי' ד), והמצבה היא עדות להסאת הנפש, הנמצאת בעולם האמת, וכל ישראל יש להם חלק לפוה"ב. אשר על כן תחזקנה ידכם בעומדכם על המשמר למנוע מלעשות כן, ויהי כן ה' עמכם.

בכבוד רב
עובדיה יוסף
הרב הראשי לת"א-יפו

אלא שהרב יוסף לא הסתפק בכך. הוא קבע גם שאלה „הכותבים בראש מכתבם את תאריך שנות לידת הנוצרי מעיי" דים על עצמם שאין להם חלק באלוהי ישראל." ואת פסק הדיון הזה שלח הרב יוסף לחברי הנהלת החברה קדישא במכתב תב שבראשו מתנוסס תאריך לועזי (30.11.69) המציין את שנות לידת הנוצרי. מקורביו של הרב יוסף טוענים, כי היה זה מעשה של פיזור הנפש, והוא חתם על המכתב שהודפס בידי מזכירו נבלי שנתן דעתו על התאריך הלועזי המתנוסס בראשו. אולם טעות מגוחכת זו איפשרה השבוע לבית-המישפט העליון להחייב ענות לבקשתו של האזרח רפאל גדעון ולאפשר לו לחקוק על מצבת אביו תאריכים לועזיים. „איך אפשר לקבוע שתאריך לועזי מנוגד לכללי הדת אם הרב הראשי בעצמו משתמש במכתביו בתאריך זה?" שאלו השופטים בפסק-דינם.

דבר כזה לא היה קורה אפילו בחלם. אבל הוא קרה לרב הראשי הספרדי ישראל הראשון-לציון, הרב עובדיה יוסף, באחד מפסקי ההלכה שהוציא זמן קצר אחרי שנבחר לרבה הראשי של תל-אביב לפני שלוש שנים. במכתב חתום בחתימתו האישית העיד הרב עובדיה יוסף על עצמו שאין לו חלק באלוהי ישראל, לא פחות ולא יותר. ומעשה שהיה כך היה. האזרח רפאל גדעון, תושב צפת, הגיש תביעה מישפטית נגד החברה קדישא בתל-אביב על שלא התירה לו לחרוט על מצבת אביו את תאריכי הלידה והפטירה הלועזיים שלו. החברה קדישא גייסה לעזרתה פסק הלכה של הרב עובדיה יוסף שקבע, שלא רק שיש איסור תורה לחקוק תאריך לועזי על מצבה בבית-קברות יהודי, אלא שחובה על גבאי החברה קדישא להרוס כל מצבה עליה הם מגלים תאריך כזה המציין את שנות לידת הנוצרי.

שיו - ניסבול כל החיים. אם נצליח - אולי נצליח לגמור את החודש. גם אצלנו הגיעו מים עד נפש. לא רק אצל עובדי חברת החשמל עובדי התעופה ומס'הכנסה. ועדת-השרים לעני' ייגישו קיבלה ביום שישי החלטת דר' מה לזו שקיבלו מנהיגי ערב בחרטום. לא הכרה. לא מס'אומתן. מה אנחנו - ערבים?

שביתת עובדי דואר הנדסה. שפרצה ללא אישור ההסתדרות. היתה תגובה להסכם השכר שנחתם בחודש שעבר בין הממשלה להסתדרות עובדי המדינה. לי' תוך הסכם זה. שירבבה ההסתדרות את סעיף 27. בו נאמר:

ההסתדרות עובדי המדינה שומרת לי' עצמה את הזכות להגיש תביעות נוספות המתייחסות לתנאי-עבודה ספציפיים. הי' מיוחדים רק למקומות-עבודה מסוימים ושאינן להם כל השלכה על מקומות עבד' דה אחרים.

עובדי ההנדסה החליטו לגצל סעיף זה. ועד העובדים התכנס. ניסח רשימה בת כחמישים תביעות. המקבילות לדרבניות להטבות ספציפיות אחרות. הניתנות לי' עובדי מדינה בסקטורים אחרים.

הומוורסקה. בין השאר דרשו העובדי דים: אי'השלום אגרת רדיו וטלוויזיה - חינוך תיכון חינוס לילדי העובדים - אי'השלום שיחות טלפון - שבוע עבודה בן חמישה ימים - קיצור שעות העבודה עקב גיל - החלת שכר-עידוד על חישובי הפנסיה - בנק חופשות ימי מחלה - תוספת סיכון בשטחים הי' מוחזקים. ועוד.

כאשר הציגו ראשי מישרד התיקנות ברשימה. נדמה היה להם שזו הומוורסקה. איש לא חשב להתייחס ברצינות לשורת הדרושות הארוכה.

אבל העובדים התייחסו להומוורסקה שלהם ביתר רצינות. לגביהם. היו אלה. בסדר-הכל. תימרוניים מסובכים שנועדו להגדיל את הכנסתם לרמה. שהאפשר להם לגמור את החודש בלי לרעוב.

כאשר סירבה הנהלת מישרד התיק' שורת להוכינס עימם למי'ם. וההסתדרות לתת להם גב - פתחו בשביתה הגדולה. רק אז. כאשר נראה היה שחוקשר הטל' פוני במדינה עומד להתמוטט סופית - זכו השוכתבים לתשובה.

במקרה או שלא במקרה. התנהלה שביתת עובדי הדואר ברומניה עם שבי' תת עובדי התעופה האזרחית - שלא לדבר על שביתות המורות פחות. כמו זו של עובדי מס'הכנסה. היה זה מצב שהתקרב עד כדי סכנת. להתמוטטות החיים הסדירים במדינה. השבוע. נראה היה שהתמוטטות זו נמי נעה.

השאלה היא - לכמה זמן.

נוער

שניים זכים בטליח אחת

אב יש גימנוזיסט שנפצע בידו

ביריונים מוציע: משומר

אזרחי של הורים לגימנסיות!

הפטיסון השמיע מגניבות-קצב הנגסי' לים של המחלקה למסגרות בבית-ספר שבח בתל-אביב רקדו עם בנות שהזמינו במיוחד למסיבת התנוכה שלהן מבית הספר של ויצ'ו ותיכון עירוני 1. עופר טלית. 17. עמד ליד הולת. ליד שולחן הכיבוד. כאשר בפתח חופיעו שני נערים בלתי מוכרים. ארוכי-שיער. שביקשו להיכנס אל הדר הכיתה בו נערכה הי' מסיבה.

על מה שאירע אחריכך סיפר עופר: „ראינו שאלה פרסטים שבאו להפריע. החלטנו להוציא אותם החוצה. הייתה הכי קרוב לדלת ונגישתי לעזור אותם. אחד מהם נתן לי סטירה. אחרי שדחפנו אותם הוא צעק אלי: „אני אחכה לך בחוץ." המשכנו במסיבה כאילו כלום לא קרה. באמצע המסיבה בא פתאום חבר שלי ואמר: „יש מיסטרלה למעלה בבית-ספר." עלינו למעלה ולא ראינו שום דבר.

בסוף המסיבה נשארתו בין האחרונים כדי לסדר את החדר. ירדתי במדרגות לבדי. בפתח בית-הספר עמדה שם חברי רה של בחורים ובחורות. אחד מהם רץ אלי שפתאום צעק: „אתה רואה. חיכיתי לך!" הוא החטיף לי סטירה. נתתי לו בחזרה והוא התחיל לבכות. אני לא כזה (המשך בעמוד 23)